

embede i Tjønning under gjentaget og fornyet Overveielse og Prøvelse, ikke har kunnet overbevise sig om, at Sogneraadet har gjort et billigt og skjønsomt Udvalg iblandt Ansøgerne, og da det navnlig har indskrænket Direktionens Valgsfrihed ved at indstille en ikke kvalificeret Ansøger til Embedet, tror den i Retferdighedens Interesse at burde give Raadet Leilighed til paany at tage denne Sag under Overveielse og at opfordre det til at fremkomme med et nyt Forslag til det omhandlede Embedes Besættelse, idet den remitterer samtlige om dette Embede indkomne Ansøgninger osv. osv." Det ses altsaa heraf, at Skoledirektionen ikke har dristet sig til at sige, hvad den heller ikke paa nogen Maade har kunnet, at ingen af de Indstillede var skikket eller værdig, men den siger, at den finder, at Sogneraadet ikke har taget et billigt og skjønsomt Hensyn til Ansøgerne. Derksom imidlertid dette var tilstrækkeligt til at forhindre et Sogneraad fra at udøve den Ret, som ifølge Loven af 1856 er givet det, vilde denne Ret være aldeles betydningsløs, thi det vilde staa i enhver Skoledirektions Magt at sige, at der ikke var taget et billigt og skjønsomt Hensyn til Ansøgerne. „Billigt“ og „skjønsomt“ ere saa vage og ubestemte Udtryk, at enhver Skoledirektion kan sige noget Saadant, naar den vil, uden den allermindeste Begrændsning, men efter Loven er det kun, naar ingen af Ansøgerne er skikket eller værdig til Pladsen, at Skoledirektionen kan sende Indstillingen tilbage. Den anden Grund, der anføres, er, at Sogneraadet har indstillet en Mand, som ikke var kvalificeret. (Rimestad: Hør! Hør!) Ja, jeg siger det, for at det skal høres. Loven siger, naar ingen af de Indstillede er skikket eller værdig. Jeg har stor Respekt for det ærede Medlems juridiske Kundskab, men jeg kan ogsaa læse en Lov, og naar der staar i Loven, naar ingen af dem er skikket eller værdig, kan Direktionen ikke sende Indstillingen tilbage, fordi det kan siges, at een af de Indstillede kommer ind under denne Kategori. Det er stik imod Loven, som siger: ingen af Ansøgerne er skikket eller værdig; det er Lovens Ord. Dernæst er der en ministeriel Resolution angaaende et lignende Tilfælde, som siger, at det, at Vedkommende mangler Karakter for Sang ingen Hindring er for at ansætte ham i et saadant Embede, naar han giver en Erklæring om, at han paa sin egen Beføstning vil lade Sangen forestaa saaledes, at hans Forefatte ere tilfredse dermed, og det vil altsaa ses, at det efter en saadan Erklæring ikke vil kunne siges, at han ikke er kvalificeret til Pladsen. Jeg holder imidlertid fast paa Ordene: Ingen er skikket eller værdig, og Skoledirektionen har ikke turdet sige, at Nogen af dem ikke var skikket eller værdig. Det forekommer mig altsaa, at det Exempel, der her foreligger, er en bestemt Overtrædelse af Loven. Derksom man overhovedet vil opretholde Kommunernes Indstillingsret, forekommer

det mig, at man ikke med Nolighed kan se paa, at dette: „et billigt og skjønsomt Udvalg“ skal kunne gaa i Stedet for Lovens Ord og skal kunne indeholde en Berettigelse for Skoledirektionen til at kassere en Indstilling, hvad den efter Loven kun kan gjøre, naar den ikke finder de Vedkommende skikket eller værdige. Sogneraadet fandt det selvsølgelig rigtigt at hævde sin Ret, saa længe der ikke forelaa noget Andet fra Skoledirektionen, og det negtede derfor at gjøre nogen ny Indstilling. Sagen gik da til Ministeren; men naar jeg i Begyndelsen af min Forespørgsel siger, at Ministeren har ansat en af Kommunens ikke Indstillet i Embedet, er jeg efter den Tid bleven sat i Kundskab om, at jeg vilde have udtrykt mig mere korrekt, naar jeg havde sagt, at Ministeren havde bemyndiget Skoledirektionen til at kalde en Anden. Om Ministeren kalder en Anden, eller bemyndiger Skoledirektionen dertil, gjør imidlertid efter min Mening ingen Forskel i selve Sagen. Der kommer nu ogsaa en ganske mærkværdig Ting til. Efterat Sogneraadets Indstilling er gjort, indkommer der til Skoledirektionen et Andragende fra Sognets Skolekommission, underkrevet af flere andre Beboere, jeg tror 36, hvori de indstille en Tjerde, ikke Nogen af de Tre; de bede Skoledirektionen om at kalde en fjerde Person. Det er nu for det Første at bemærke, at de Vedkommende skrive i dette Andragende, at de alle have Børn i Skolen, men Sogneraadet oplyser, at der af disse 36 Beboere kun er 19, som have Børn i Skolen; de Dvrige ere gamle Aftagtsfolk, barnløse Forældre o. s. v. Dernæst oplyses det, at nogle af disse Underkrifter ere foretagne, uden at vedkommende Mænd have været tilstede og vidst, at deres Navn blev underkrevet; man har saaret Underkrifterne i Mændenes Fraværelse ved at henvende sig i deres Hus. Hvad der imidlertid er mere mærkeligt, er, at Skolekommissionen her griber ind i Opposition til Sogneraadet. Vi have en Lov af 1871, som jeg med den daværende Kultusministers Understøttelse og Billigelse havde den Fornøjelse at faae sat igjennem, og som fastsætter meget udførlige og bestemte Regler for Skolekommissionernes Myndighed paa Landet, men det vil deraf findes, at disse Skolekommissioner aldeles ikke have den fjerneste Lante af nogenformelt Ret til at udøve nogen Indflydelse paa Skolelærer-Embedernes Besættelse i Kommunen. Man ser altsaa, at Skolekommissionen her griber uberettiget ind for at gaa imod Sognets berettigede og lovlige Bestyrelse i en af den lovlige udøvet Ret. Dertil kommer, at der staar i Erklæringen fra Skolekommissionen, at den enstemmig har billigt denne Indstilling; men dette er opløst at være urigtigt, idet det ene Medlem, et Medlem der vælges af Sogneraadet, har erklæret, at han slet ikke har været tilfaldt til at tage nogen Bestemmelse i saa Henseende, og at han vilde have modsat sig, for saa vidt han var bleven spurgt derom.